

Harcművészet és/vagy versenyzés?

Örök probléma, akik harcművészetekkel foglalkoznak, folyamatosan szembesülnek vele. Vannak, akik az edzés értelmének, lényegének, egyetlen mozgatójának tartják a versenyekre felkészülést, és vannak akik mereven elutasítják. Remélem hozzám hasonlóan azok vannak többen, akik hajlandók megvizsgálni a versenyzés lehetőségeit, komolyan fontolóra venni az érveket ellene és mellette.

A versenyek sokfélék lehetnek, ahhoz, hogy véleményt mondjunk, meg kell néznünk, hogy miről is van szó, milyen versenyszámokat vizsgálunk. Több szempont szerint is két csoportba sorolhatjuk a versenyszámokat:

Egyéni és csapat (pár) versenyszámok.

Küzdő és bemutató versenyszámok.

Pontozásos és párbaj jellegű versenyszámok.

Szakmai és szórakoztató (közönség) versenyszámok.

Az egyes stílusokban esetleg csak az egyik fajta versenyszám van, más stílusokban igyekeznek szinte mindegyiket szerepeltetni a versenyen. Azt elmondhatjuk, hogy más a hatásuk a versenyző személyiségére, más felkészülést igényelnek.

A versenyzéssel kapcsolatban pro és kontra vannak olyan általánosnak mondott érvek, amelyekről később kiderül, hogy csak az egyik vagy másik versenyszámra igaz, a többire nem. A teljesség igénye nélkül a gyakori érvek közül néhány:

Mellette:

A verseny az igazi megmérettetés, ott kiderül, ki a legény a gáton! Amikor szemtől szemben állsz az ellenféllel, az az igazi!

A versenynek tétje van, tiéd lesz az érem, a kupa, tiéd lesz a dicsőség.

A verseny egy nagyon jó motiváló tényező. Sokkal jobb egy konkrét, kézzelfogható célt látni a szemünk előtt, mint egy elvont, megfoghatatlan célt.

Minden emberben benne van a versenyszellem, ezt nem lehet letagadni.

Ellene:

A verseny egy mesterséges helyzet. Az igazi harcművészet az életre készít fel, nem egy ilyen mesterséges helyzetre! Nyilván a valóságban nem tamin és nem hasonló súlycsoportú ellenfél fog támadni!

A verseny beszűkíti a technikát. Természetes módon az edzéseken csak azokat fogják gyakorolni, amelyek „bejönnek” a versenyen, amelyek ott győzelem érhető el.

A versenycentrikus stílusban az a sikeres, az a jó tanítvány, aki jól szerepel a versenyeken. Nem ez a harcművészet lényege! A lényeg a személyiségfejlesztés, önmagához képest fejlődjön a tanítvány!

Észrevételek:

Az érvek nagy része (ha jobban megvizsgáljuk) a küzdő versenyszámokra vonatkozik, ez az, ami inkább vált ki indulatokat mind a két irányba. A bemutató versenyszámokat vagy könnyebben elfogadják, vagy nem is tekintik 'igazi' versenyszámnak.

Sokan a versenyszámokat adottságnak tekintik, nem is jut eszükbe, hogy újabbakat is bevezessenek. Jó példa a tavaly év végén Kecskeméten lezajlott Senior Judo Európa Bajnokság, ahol formagyakorlat versenyszám is volt. Régebben judo versenyen ilyet ritkán láthattunk.

Itt is, mint sok minden másban is az arany középut lehet a megoldás. Kétségtelen, hogy a modern harcművészetek legfontosabb feladata a személyiségfejlesztés, nem pedig a versenyzők kinevelése, a versenyek megnyerése. Ugyanakkor aki elutasítja a versenyzést, esetleg olyan lehetőségtől fosztja meg magát, amellyel a felkészülése, a klubja, a stílusa gazdagodhatna.

Melyek lehetnek a középutas gondolatok?

Ha el is utasítom a küzdelmet (mert semmiképpen nem fér össze a stílusommal), nem lehetne bemutató versenyszámokat szervezni? Szinte minden stílus tart bemutatókat, övvizsgákat, a bemutató versenyek mindkettőre tökéletesen felkészítenek és profitálhatunk a verseny pozitív lehetőségeiből. Lehet rendezni egyéni és páros, illetve csapat be-

mutató versenyszámot, lehet rendezni pontozásos és párbaj jellegű bemutató versenyszámot, lehet rendezni szigorúan szakmai (bírók döntenek) és szórakoztató, show jellegű (közönség tetszés dönt) bemutató versenyszámot.

Habár valóban sokkal szűkebb a technikai repertoár a versenyre való felkészüléskor, mint az „életre” felkészüléskor, de nem kell minden edzésen a versenyre készülni. Meg lehet találni a középutat. Félévente csak egy-két versenyen indulunk. Lehet olyan versenyszámot választani, ami kényszerít a sokrétűségre, nem szűkíti a repertoárt. Példaként említeném a páros bemutató versenyszámunkat, amelynek egyik kategóriájában 32féle támadás közül sorsolnak egyet és akkor ott azonnal védekezéseket kell rá bemutatni.

Amikor a klubban, a szervezetünkben jutalmazzuk, vagy egyszerűen csak megemlítjük a sikereinket, akkor nem a versenyeredmények dominálnak. Ugyanolyan nagy siker az is, ha egy-egy tanítvány önmagához képest sokat fejlődött, teljesített egy övvizsgát, sikeresen részt vett egy megmérettetésen, jubileumot ért el, stb. Kezeljük helyén a versenyeredményeket és ne esünk abba a hibába, hogy csak a nyerő versenyzők az értékesek.

Igyekezünk több versenyszámot is szerepeltetni a versenyen! Ha egyikben nem sikerült jó eredményt elérni, talán sikerül a másikban. A harcművészetek erénye a sokszínűség. Igyekezünk ezt kidomborítani a versenyszámainkkal is. Praktikusán pedig, ha valaki vette a fáradságot és elutazott esetleg nagy távolságra, rászánta a napját a versenyre, adjunk neki lehetőséget több területen is.

Csatlakozom a magazinban már több cikkben is olvasott felhíváshoz: tekintse a kedves olvasó ezeket az érveket gondolatébresztőnek, szívesen olvasnám mások véleményét is.

Berkes László 3. dan
Magyar Ju-Jitsu Szövetség